

Az év története.

A szünidei teendőket P. Jánossy Béla elnökletével Bidló Ödön titkár, Imre Lajos pénztáros, Neurohr Gyula háznagy és négy bizottsági tag látta el.

Az 1908—9-ik egyesületi év az 1908. okt. 5-én tartott alakuló gyűléssel veszi tulajdonképen kezdetét, amelyen szeretett tb. elnökünk is részt vett.

Az alakuló közgyűlésen lelkes hangulatot keltett a tb. elnök úr biztató beszéde, amellyel fölhívta az ifjúság figyelmét arra a körülményre, hogy a jelen évvel a 10-ik egyesületi év küszöbén állunk. Már 10 éve, hogy a régi óhaj testet öltött s bár közben szünetelt is az egyesületi élet (míg lelkes erők újra felvették az elejtett zászlót), azért mégis joggal dicselkedhetünk az első decenniummal. Ezt a beszédet az alakuló közgyűlés a tb. elnök iránti hódolat és hála méltó kifejezésével jegyzőkönyvébe vette.

Első teendőnk volt főpásztorunkat, a Szent Imre Egyesület szerető atyját, fővédnökét üdvözölni, amire a következő meleghangú választ kaptuk:

„A Szt. Imre Egyesület megalakulása alkalmából küldött szívélyes üdvözlőket köszönettel vettem és úgy annak tisztí karára, valamint tagjaira főpásztori atyai áldásomat szívből küldöm.“

Főpásztorunk előtt ragaszkodásunknak és hódolatunknak kifejezésére testületileg is tisztelegtünk. Okt. 6-án az aradi tizenhárom kegyeletes miséjén szintén testületileg vettünk részt.

Okt. 11-én választmányunk megjelent a tb. elnökünknel is — kérve hathatós támogatását továbbra is.

Okt. 13-án az Erdélyi róm. kath. Status igazgató tanácsa kérésünkre 16 úrköbméter fát szavazott meg, febr. 16-án pedig még 6 úrköbméterrel tetézte kegyes adományát.

Az első választmányi ülést okt. 12-én tartottuk. Az év folyamán pedig volt 2 rendes, 1 rendkívüli közgyűlés, valamint 7 rendes és 1 rendkívüli választmányi ülés.

Élénk összeköttetést tartottunk fenn a budapesti, egrí és kassai testvéregyesületekkel. Célunk volt a közös jelvény kérdésének megoldása is. Ez azonban ez évben nem valósulhatott meg.

Első nagyobb ténykedésünk védőszentünk, szent Imre magyar herceg emlékére és egyesületünk fennállásának tíz éves évfordulója alkalmából tartott nyilvános ünnepélyünk, melyet úgy erkölcsi,

mint anyagi tekintetben fényes sikerűnek mondhatunk. De különösen azt jegyezzük fel itt nagy örömmel, hogy Kolozsvár város közönsége nagy érdeklődéssel fogadja nyilvános megjelenésünket. Az ünnepélyen főpásztorunk személyesen meg nem jelenhetvén, dr. Hirschler József Öméltóságával és ftdő László Polykarp szent Fer. r. definitor generálissal képviseltette magát. Ekkor a műsorunk a következő volt:

1. Hymnus Szent Imréhez, énekelte a római katolikus főgimnázium énekkara.
2. Megnyitó beszéd, mondta Páll István apátkanonok, tb. elnök.
3. Jubileumi óda, írta és szavalta Rónai János, sztm. áldozópap, tanárjelölt úr.
4. Mozart: XV. vonósnégyes B—dur, előadták: Lengyel Kálmán úr (I-ső hegedű), Imbery János (II-ik hegedű), Tankó József úr (viola), Kövendy Károly úr (gordonka).
5. Ünnepi beszéd, tartotta Komáromy Dezső úr, theol. tanár, praefektus.
6. Lavotta: a reményhez, előadta a római katolikus főgimnázium énekkara.
7. Gerde Tamás, költemény Antalffy E.-től; szavalta Kreszta Riza k. a.
8. a) Imbery J.: Szerenád, b) Lavotta—Kun: Szerenád a Tisza-ház előtt, előadták Lengyel K. úr (I-ső hegedű), Imbery J. úr (II-ik hegedű), Tankó J. úr (viola), Kövendy K. úr (gordonka).
9. Költeményeket olvasott fel: P. Jánossy Béla dr., egyesületi elnök.
10. Magyar népdalok, cimbalmon játszta Balázs Miklós úr, városi házi pénztári ellenőr.
11. Bethowen: Isten dicsősége, előadta A római katolikus főgimnázium énekkara.

A szokásos Imre Estélyt ez évben febr. 13-án tartottuk meg Barcsay Domokosné, Gyárfás Lászlóné, Heinrich Józsa, br. Huszár Károlyné, br. Jósika Jozefin, özv. br. Zeyk Józsefné urnök és gr. Béli Ákos, Dernyei A. Mihály, Dorgó Albert, dr. Farkas Gyula, dr. Farkas Lajos, dr. Hirschler József, Herceg Hohenlohe Egon, br. Jósika Gábor, Kállay Ubul, dr. Kiss Mór, gr. Lázár István, dr. Makara Lajos, gr. Mikes János, gr. Mikes Zsigmond, dr. Nagy Ernő, Pál István, dr. Posta Béla, br. Rudnyánszky Béla, dr. Szamosi János, Széll József, dr. Szentkirályi Ákos, Szvacsina Géza, gr. Wass Jenő, Weisz József urak védnöksége alatt. Az estély díszelnöke dr. Erődi Béla volt, akinek sokat köszönhetünk abban, hogy az Imre Estély ezuttal is erkölcsi és anyagi tekintetben fényesen sikerült.

Mindig nehéz kérdése volt létünknek a lakás kérdés, amely az idén különösen előtérbe tolt. A ftdő szent Ferencrendi ház-

főnökséggel választmányunk kölcsönös megbeszélése alapján felmondottuk a lakást, azzal a cézzal, hogy a központhoz közelebb fekvőt és megfelelőbbet fogunk keresni. Azonban itt az anyagiak állották utunkat. Mit tehattunk mást, mint igaz bizalommal főpásztorunkhoz, mindig legnagyobb jötevénykhöz fordultunk. Kérésünket egy memorandumba foglalva küldöttség vitte Gyulafehérvárra önmagyméltóságához, aki a legnagyobb szeretettel fogadta a megbizottainkat. A Gyulafehérvárra lement tagok résztvettek az ottani népszövetségi ülésen is és Trmál Rezső rövid, de lelkes beszédben bejelentette az ifjúság új irányú működését, célját kath. társadalmi mozgalmainkban.

Ez volt az első ilyen lépés. Ezt követte a kolozsvári népszövetségi ülésen Csergő Tamás beszéde. Bácsban pedig Daróczi László és Trmál Rezső tartottak agitacionális beszédeket.

II. Egyesületünk belső munkássága a szakosztályok működése.

A) Az Alkoholellenes Szakosztály bár kevés taggal, de lelkesedéssel igyekezett kitzűött céljának megfelelni. Dr. Sz. Nagy Gyula elnök, Harmath Győző v. fogalmazó (vendég) és Trmál Rezső biz. tag. tartottak előadást.

B) Az Irodalmi Szakosztály ennek az évnék az eszméje és alkotása. Dr. P. Jánossy Béla, Az új líráról értekezett és költeményt olvasott fel, Petres Kálmán költeményeiből mutatott be néhányat. Csergő Tamás novellát olvasott fel.

C) Névsor szerint harmadik helyen a Szociális szakosztály áll ámbar méltóképen az első helyen kellett volna, erről megemlékeznünk. Radnay József s különösen Daróczi László buzgó-sága folytán egyesületünk legélénkebb tényezője lett e szakosztály, amelyen a következő előadók és előadások szerepeltek:

a) Radnay József: Gazdasági kérdések a ker. szociális irányelvek alapján; b) Daróczi László: Az ifjúság és a szocializmus; c) Rónai János „A keresztény demokrácia“ d) Daróczi László: A pornografiáról; e) dr. ifj. Bockhor Mihály: Az Egyesületek szociológiája. E szakosztály ülései mindig nyilvánosak voltak. Az elsőadást pedig vita követte, amelyben úgy egyesületi tagok, mint vendégek szép számban vettek részt.

Még egy negyedik szakosztály felállítását is tervbe vettük. Ez a hittudományi szakosztály volt. Mindnyájan érezzük annak szükségességét, hogy a mai „modern eszmék“ légkörében a laikus világ is bírjon minél bővebb hittudományi ismerettel. Saj-

nos ennek dacára tervünk ez évben nem valósult meg. A jövő év feladata leendő az idén felmerült nehézségeket leküzdeni.

Könyvtárunkról érdemes ez évben részletesebben szólnunk. Csáky Mihály főkönyvtáros szorgos munkájának köszönhetjük azt. Minden szónál pedig többet mondunk azzal, ha hálás köszönetünk e helyen való nyilvánítása képen is ideiktatjuk azoknak a kegyes adakozóknak a nevét akik könyvtárunkat részint saját munkáikkal, részint házi könyvtáruk feleslegével gyarapították.

Elsősorban meg kell emlékeznünk Jedlicska Pál nagyszombati kanonok pápai praelatus öméltóságáról, aki egy lelkes levél kíséretében a következő saját műveivel kötelezte igaz hálára egyesületünket. a) Nehány szó törvényhozásunk szelleméről. b) Esmék és tanulságok. c) Társadalmi tekintély és keresztény nevelés, d) Don Bosco János életrajza. e) Társadalmi testvérharc a modern jogállam és a kath. egyház között. f) Adatok Pálffy Miklós életrajza és korához. Ezen kívül még a következő művek gazdagították a szerzők ajándékai képen könyvtárunkat. Dr. P. Jánossy Béla: Virág énekek. Donhoffer József: Német és Csehországi utazásom. Komocsy István: A gyermekek nemi felvilágosítása. Dr. Rott Nándor: A csoda és a természettudomány. Nagy László: A gyermekek érdeklődésének tana. Hodács Ágost: Párbaj és becsület (ford.). Az amerikai párbaj (ford.). Békét a kunyhóknak (ford.), Dr. Menyhárt Gáspár: Özvegyi jog. Esztergomi növ. pap-ság: Életkérdések (ford.), Szent István társulat: Dr. Schkiska Ferenc: Társadalmi kérdések és ethika, Dr. Notter Antal: A szabadakarat. Németh Gyula: Szt. István Társulat naptára. Dr. Notter Antal: Eljegyzés és Házasság kötés a „Ne temere“ dekrétum szerint. Tyma Lajos: Szabó György A szesz ital Molochja, Fülöp Kálmán: Joyan Károly A: Agnínói Szt. Tamás életrajza. Ezekhez hozzá adva két drb. saját beszerzésünket ez évi könyvtári szaporodás 38 kötet. Az összes könyveink száma 496.

Szép számban jártak lapok is egyesületünk címére, amit azonban a fővárosi napi lapok kivételével, a kiadótulajdonosok áldozatkészségének köszönhetünk elsősorban, amiért az ifjúság nagybecsülését és halálját e helyen is külön kifejezzük.

Ugyancsak ez évben felvetődött gondolat az Imre Otthon érdekében való agitáció. Trnál Rezső hívta fel erre a választmány figyelmét. Hísz az egyesület jövőjét csak úgy lehet mindennemű rázkodtatástól megvédeni, ha annak állandó helyisége, otthona van.

III. Egyleti életünk eme eseményeinek felsorolása után egy szomorú kötelességnek teszünk fájó érzéssel eleget. Emlékezés halottainkról, oly fájó az amikor szeretteinket veszítjük el. Szamosi János dr. egyet. tanár, egyesületünk sok éven át tb. tagja, Háger József gimnáziumi tanár, Ujfalusy József több éven át pártoló tagjaink s Imets Gábor rendes tagok már nincsenek az élők sorában. Szomorú emlékezetül hálás kegyelettel jegyezzük fel neveiket e lapokra is, mert akik úgy szerették az ifjúságot s Szt. Imre Egyesületet mint ők, azokról megfeledkezni a kegyeletnek sohasem szabad.

Első helyen kellett volna megemlékezni dr. Moldován Gergely egyetemi tanár úrnak 1000 koronás alapítványáról, amelyet elhunyt szeretett fiának emlékére tett „Dr Moldován István alapítványa“ címen. Méltóbb módon nem juthattatta volna kifejezésre atyai fájóalmát, szeretetét, mint eme kegyes ténnyel, nagy hála és örök kegyeletre kötelezve az ifjúságot.

És most Egyesületünk köszönetét tolmácsoljuk mindazoknak, akik akár erkölcsi, akár anyagi téren segítségünkre jöttek Szent Imre zászlójának diadalmas lobogtatására.

Köszönet lelkes barátainknak és jóakaróinknak, áldozatkész pártfogóinknak s mindenkinek, aki szellemileg támogatta, vagy anyagilag igyekezett munkánkat megkönnyíteni.

Köszönet méltóságos Pál István tiszteletbeli elnök urunknak, ki állandó tanácsadónk, vezérünk volt; tiszteletbeli tagjainknak, hála s köszönet kegyes alapító tagunknak, br. Jósika Josephine öméltóságának, aki az idén is, — mint ez ideig mindig — nagyobb összeggel segítette egyesületünket.

Legvégül köszönetet mondok kegyelmes fővédnökünknek, gr. Majláth G. Károly erdélyi püspök urunknak, aki atyai tanácsaival mindig segélyünkre volt; megjelent köztünk és kitartásra bátorított; segített eszméssel, segített anyagilag s ő tette lehetővé egyesületünk munkálkodását s fennállását.

Hálánkat nem lehet szavakkal leróni a nemes áldozatkész-ségért és a kegyes jóindulatért buzgó imában kérjük, ami kegyes főpásztorunkat és fővédnökünket áldja meg az Isten!

Kolozsvárt, 1909. szeptember havában.

1931/32	3628
---------	------

Trmál Rezső,
főtitkár.